

Recursos per a la creació i producció de continguts multimèdia

Noemí Mases Blanch

PID_00202572

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (BY-NC-ND) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Índex

Introducció	5
Objectius	6
1. Bancs d'imatges	7
1.1. Getty Images	8
1.2. Corbis Images	9
1.3. AGE Fotostock	9
1.4. easyFotostock	9
1.5. Dreamstime	9
1.6. Flickr	10
1.7. MorgueFile	10
1.8. Pinterest	10
2. Bancs de vídeo i arxius fílmics	11
2.1. Getty Films	11
2.2. Corbis Motion	11
2.3. Footage.net	11
2.4. British Pathé	12
2.5. Focal International	12
2.6. Internet Archive	12
2.7. Stock Footage for Free	13
2.8. Europa Film Treasures	13
2.9. EUscreen	13
2.10. Youtube i Vimeo	14
3. Bancs d'àudio	15
3.1. Stock Music	15
3.2. Sounddogs	15
3.3. AudioMicro	15
3.4. iStockphoto (Audio)	15
3.5. The Freesound Project	15
3.6. Pdsounds	16
4. Recursos per als mitjans de comunicació	17
4.1. Cable News Network (CNN)	17
4.2. NBC Universal Archives	17
4.3. Library of Congress	17
4.4. British Broadcasting Corporation (BBC)	17
4.5. The BFI National Archive	18
4.6. Institut National de l'Audiovisuel (INA)	18

4.7.	Corporación Radio Televisión Española (RTVE)	19
5.	Recursos per a l'àmbit artístic	20
5.1.	Electronic Arts Intermix	20
5.2.	Video Data Bank	21
5.3.	Virtual Art	21
5.4.	V2_Archive	21
6.	Recursos per a l'àmbit educatiu	23
6.1.	Agregador RSS para la Comunidad Académica (ARCA)	23
6.2.	Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado (INTEF)	24
6.3.	Asociación de las Televisiones Educativas y Culturales Iberoamericanas (ATEI)	24
6.4.	British Universities Film & Video Council (BUFVC)	24
Bibliografía	27

Introducció

En aquest mòdul s'explica una petita selecció de fonts d'informació que es troben a la Xarxa i que són de gran utilitat a l'hora d'endegar un projecte multimèdia. Es tracta de recursos que contenen grans volums de material audiovisual i que són oferts tant per institucions i organismes oficials com per arxius, biblioteques, mediateques, centres de documentació, productores i distribuïdors, empreses de comunicació i empreses privades, entre d'altres.

El mòdul s'organitza en grans àrees temàtiques i, dins de cada àrea, s'expliquen alguns exemples de recursos: bancs d'imatges, bancs de vídeo i arxius fílmics, bancs d'àudio, recursos per als mitjans de comunicació, recursos per a l'àmbit artístic i recursos per a l'àmbit educatiu.

Una de les fases més importants en el procés de creació i producció audiovisual, sigui per a cinema, televisió, publicitat, multimèdia, interactius o pàgines web, és la localització de la documentació necessària per a dur a terme el projecte.

Els recursos audiovisuals es troben en un ampli ventall d'institucions, arxius i centres de documentació, productores, empreses de comunicació, filmoteques, videoteques o mediateques. A la Xarxa també trobem potents bancs de venda i lloguer d'imatges i vídeos, i també importants col·leccions audiovisuals procedents d'organitzacions culturals i educatives, televisions, productores i distribuïdores cinematogràfiques, etc.

Objectius

Amb l'estudi d'aquest mòdul, assolireu els objectius següents:

- 1.** Conèixer algunes de les fonts principals d'informació especialitzades en continguts multimèdia que es poden trobar a la Xarxa.
- 2.** Entendre la importància que tenen aquestes fonts d'informació amb vista a crear i produir projectes multimèdia.
- 3.** Comprendre que la documentació audiovisual és una eina de suport bàsica i necessària perquè aquests projectes multimèdia siguin una realitat.

1. Bancs d'imatges

Definim el banc d'imatge com un estoc o magatzem de fotografies específicament organitzat per a reutilitzar-lo (Codina, 2011). Els bancs d'imatges generen una activitat de negoci entorn de proporcionar accés a col·leccions d'imatges de gran qualitat; també d'oferir serveis de cerca avançats i informació de valor afegit en forma de categoritzacions conceptuals sofisticades i metadades descriptives (descripcions i paraules clau) de les imatges que conformen les col·leccions, i també d'establir un marc legal i contractual clar entre l'usuari, l'ús de la imatge i el propietari dels drets de còpia d'aquesta.

Hi ha tres grans segments d'usuaris en l'àmbit de la imatge:

1) Sector editorial:

- Premsa (diària i no diària)
- Editorials (publicacions)
- Producció audiovisual d'actualitat (informatius, reportatges i documentals)

2) Sector creatiu:

- Publicitat i relacions públiques
- Disseny gràfic
- Departaments de comunicació d'empreses i organismes de l'Administració
- Producció audiovisual de ficció, televisió i vídeo: videoart, documentals d'autor i cinema de creació o de ficció
- Embalatge (*packaging*)
- Multimèdia (webs, videojocs, aplicacions per a mòbil, aprenentatge electrònic (*e-learning*), etc. amb animacions 2D i 3D, so, vídeo, imatges, gràfics, interaccions)

3) *The long tail* (la llarga cua):

- Ús personal: invitacions, targetes, webs, etc.
- Empresa: fulletons i publicacions
- Investigació: art, història, sociologia, política, etc.

Hi ha tres tipus de sistemes de bancs d'imatges:

a) Bases de dades comercials: Getty Images, Corbis Images, AGE Fotostock, Dreamstime, easyFotostock, etc.

b) **Repositoris Creative Commons (CC) o amb llicències similars:** Flickr, MorgueFile, etc.

c) **Buscadors especialitzats:** Google Images, etc.

Pel que fa a les llicències, són d'un tipus o un altre, depenent de l'ús que es faci de les imatges:

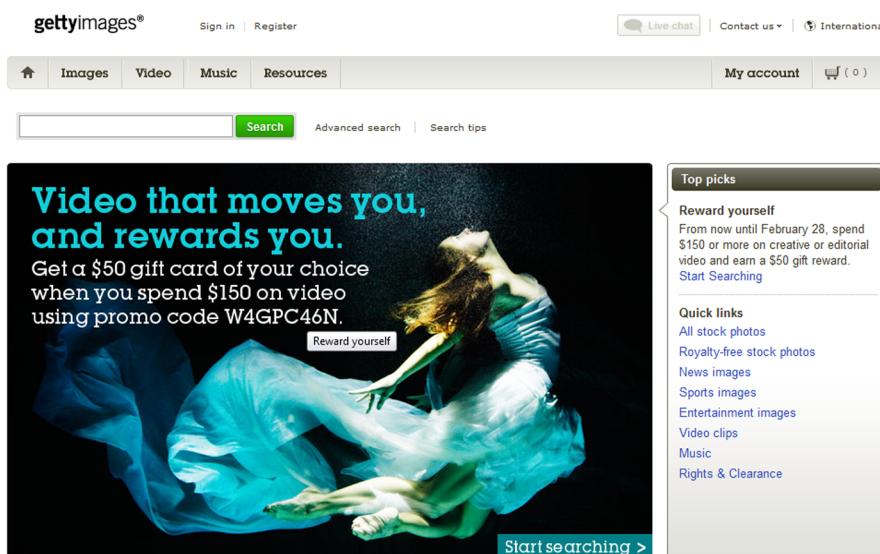
- **Rights managed** (drets protegits): s'obté l'exclusivitat per a l'ús de les imatges en unes determinades condicions, generalment durant un temps i un àmbit geogràfic concrets.
- **Royalty free** (lliure de drets): les imatges es poden utilitzar sense gairebé cap restricció ni límit temporal. Fins i tot es poden modificar i publicar com a parts d'una obra derivada. Evidentment, com passa amb les imatges protegides, no es poden redistribuir a tercers sota cap concepte.

A continuació veurem alguns exemples de bancs d'imatges, tant comercials com amb llicència Creative Commons o similars.

1.1. Getty Images

Getty Images (<http://www.gettyimages.es>) és una empresa creada l'any 1995, i està considerada el primer banc d'imatges del món, no solament per la gran qualitat de les imatges que ofereix, sinó també pels seus eficients sistemes de cerca i categorització. Actualment distribueix fotografies, pel·lícules i música, a més d'oferir serveis de valor afegit, com encàrrecs fotogràfics i gestió de drets i autoritzacions. Les seves col·leccions d'imatges estan organitzades en dues seccions: *Editorial* i *Creative*.

Figura 1. Portada de Getty Images

1.2. Corbis Images

Corbis Images (<http://www.corbisimages.com>) és una empresa creada per Bill Gates. Es tracta del segon banc d'imatges del món, tant per la seva riquesa com per la seva amplitud. Inclou tant material històric com actual, col·leccions lliures de drets o amb llicències fàcils d'obtenir, i amplis drets d'ús.

1.3. AGE Fotostock

AGE Fotostock (<http://www.agefotostock.com>) és una empresa espanyola amb delegacions als Estats Units i clients a tot el món. És un dels bancs d'imatges més importants del nostre país. Ofereix un ampli fons d'imatges ben indexades i de gran qualitat.

1.4. easyFotostock

easyFotostock (<http://easy.agefotostock.com/easy/castellano/easyhome01b.asp>) és un servei d'AGE Fotostock que ofereix imatges de gran qualitat lliures de drets a un preu força reduït.

Figura 2. Portada d'easyFotostock

easyFotostock

España Cambiar país - iniciar sesión// mi cuenta// english// français//

01 Selecciones// 02 Conócenos// 03 Prensa// 04 Fotógrafos// 05 Ayuda//

Búsqueda de imágenes BUSCAR (+) opciones

Si tienes cuenta de age fotostock utiliza el mismo usuario y password.
 Usuario
 Password OK
[Recupera tu usuario o password](#) si lo has olvidado.
[Regístrate](#) si no tienes cuenta.

easyFotostock
 el **Low-Budget**
 RoyaltyFree
 de age fotostock

Te preguntarán... ¿Qué es easyFotostock?
 easyFotostock es el sitio donde encontrarás imágenes Royalty Free a un precio mucho más asequible que lo que es usual. Imágenes de gran calidad a un precio reducido y sin limitaciones de uso de ningún tipo. no hay letra pequeña: compras, descargas y usas simplemente con el natural respeto a la imagen y al contexto de publicación.
 easyFotostock te lo pone todo muy sencillo: encontrar las imágenes es siempre rápido, fácil y lo mejor de todo: barato.

10€ 500KB
 20€ 1MB
 40€ 6MB
 60€ 26MB
 80€ 50MB

Licencia Extendida Incluida

age FOTOSTOCK Imágenes Royalty Free & Derechos Protegidos IR→

1.5. Dreamstime

Dreamstime (<http://www.dreamstime.com>) és una comunitat de fotografia d'estoc que, des de l'any 2000, ofereix més de 16 milions d'imatges en alta qualitat i lliures de drets. Té un potent motor de cerca anomenat *DreamFinder* i proporciona opcions de pagament molt flexibles.

1.6. Flickr

Flickr (<http://www.flickr.com>) és una comunitat amb més de 1,5 milions de grups actius que conté més de 8.000 milions de fotografies d'arreu del món, moltes d'elles amb 6 tipologies diferents de llicència Creative Commons. Permet compartir-les també en altres comunitats, com Facebook, Twitter, blogs, etc.

1.7. MorgueFile

MorgueFile (<http://www.morguefile.com>) va ser creada l'any 1996 per un estudiant universitari. Conté imatges lliures de drets utilitzades generalment per artistes i creatius d'arreu del món.

Figura 3. Portada de MorgueFile

1.8. Pinterest

Pinterest és una comunitat que, des de l'any 2011, permet als usuaris crear i administrar, en taulers personals temàtics (*pinboards*), col·leccions d'imatges com esdeveniments, interessos, aficions, etc. També poden buscar altres *pinboards*, "re-pin" imatges per a les seves pròpies col·leccions i clicar "m'agrada".

Enllaç recomanat

Si voleu conèixer més bancs d'imatges, consulteu el portal Stock Index Online: <http://www.stockindexonline.com>

2. Bancs de vídeo i arxius fílmics

Els bancs de vídeo també s'adrecen al mateix tipus de públic que els bancs d'imatges:

- Sector educatiu
- Sector creatiu
- *The long tail*

Per al sector creatiu, els bancs de vídeo sovint ofereixen clips de poca durada, sense editar i sense so. Per al sector editorial, proporcionen tant gravacions actuals com històriques, sovint exclusives i amb un elevat valor patrimonial. Com succeeix amb els bancs d'imatges, els bancs de vídeo poden ser o bé comercials o bé repositoris i sistemes oberts. D'altra banda, alguns d'aquests bancs de vídeo són alhora arxius fílmics, per bé que contenen veritables col·leccions audiovisuals. Vegem-ne alguns exemples.

2.1. Getty Films

Getty Films (<http://gettyimages.es/footage>), a més de proporcionar imatges, també és un dels sistemes comercials més importants del món pel que fa a la distribució de pel·lícules i música. Organitza les paraules clau per temes, estils i conceptes, a més d'oferir informació addicional sobre els clips.

2.2. Corbis Motion

Corbis Motion (<http://www.corbismotion.com>) és un altre banc d'imatges que és també banc de vídeo i arxiu fílmic comercial. Dóna accés a una completa col·lecció de contingut en moviment d'algunes de les grans corporacions cinematogràfiques i d'entreteniment internacionals: National Geographic, Sony Pictures Entertainment, Smithsonian Channel, Paramount Pictures, MGM Studios o HBO Archives. També disposa d'una àmplia biblioteca de pel·lícules en alta definició.

2.3. Footage.net

Footage.net (<http://www.footage.net>) és una empresa fundada l'any 1994 que permet la cerca simultània en trenta de les col·leccions audiovisuals més grans del món, com l'Institut Nacional de l'Audiovisual, el National Film Board of Canada, la WPA Film Library o l'ABCNEWS VideoSource.

Enllaç recomanat

Vegeu el mapa mental sobre els bancs d'imatge i vídeo fet per mitjà del programa Mindomo, en què s'expliquen els avantatges, el tipus de mercat i les llicències i drets que ofereixen:

<http://www.mindomo.com/es/mindmap/bancs-dimatge-i-video-fc229910a6b44136a3a54ef50d44448b>

Vegeu també

En aquest apartat no s'han tingut en compte les filmoteques, que són els veritables arxius fílmics de cada país. En podeu veure alguns exemples en el mòdul 1, apartat 2.2, "El patrimoni audiovisual" i "Enllaços".

Figura 4. Portada de Footage.net

2.4. British Pathé

Durant els últims 30 anys, el material de British Pathé (www.britishpathe.com) s'ha utilitzat arreu del món en programes de televisió, anuncis publicitaris, produccions institucionals, vídeos domèstics i publicacions web. Ofereix més de 12 milions d'imatges digitalitzades, a més d'un extens arxiu fílmic.

2.5. Focal International

Nascuda l'any 1985, Focal International (<http://www.focalint.org>) és una federació internacional que engloba biblioteques i arxius audiovisuals amb finalitats comercials, bancs d'imatges, productores i altres indústries del sector audiovisual. Des del seu web, dona accés a un ampli directori amb més de 300 associats.

2.6. Internet Archive

Internet Archive (<http://archive.org>) és un projecte no lucratiu creat l'any 1996 amb l'objectiu d'oferir accés permanent a col·leccions històriques que existeixen en format digital. La secció Moving Images és un dels bancs de vídeo més complets que es poden trobar a la Xarxa. Fins i tot dona accés a gravacions des de la dècada dels anys vint, moltes amb llicència per a baixar-les.

Figura 5. Portada de Internet Archive

The screenshot shows the Internet Archive website interface. At the top, there's a navigation menu with links for Web, Video, Texts, Audio, Projects, About, Account, TVNews, and OpenLibrary. Below this is a search bar and a user login area. The main content area is divided into three columns:

- Spotlight Item:** Features a video titled "Experiments in the Revival of Opium" by Professor J. B. S. HALDANE, F.R.S. The description mentions that this disturbing film records the successful experiments in the resuscitation of life to dead animals (dogs) as conducted by Dr. S.S. Boushkeno at the Institute of Experimental Physiology and Therapy, Voronezh, U.S.S.R. Director: D.I. Yashin, Camera: E.V. Kaolina, Narrator: Professor Walter B.
- Welcome to Moving Image Archive:** A central section with a "1,144,183 items" count. It includes a "Browse movies by keyword" link, a note about "Open Source Video has been renamed to Community Video!", and a list of recent Internet Archive blog posts such as "Little Known Classics You NEED To Watch", "Top 40 best free legal movies you can download right now", "Then and Now", "The Story of Stuff", "Alice in Wonderland - a look back", "BloomEnergy, the Bloombox, Free Energy and Tesla", "Gumball", "Valentina's Day Ideas - Dogs, Dinosaurs, Spiders and Craters", and "Black History Month and Famous Ranges".
- Most Downloaded Items:** A list of popular items with their download counts:
 1. [Eat for Health](#) (375,124 downloads)
 2. [Colombia, Free and Fair Elections?](#) (336,296 downloads)
 3. [فيلم 25/11](#) (PIN:2A9817E3) (304,451 downloads)
 4. [فيلم 25/11](#) (PIN:28D0FF0B) (259,824 downloads)
 5. [Babes and Steadwomen \(Part II\)](#) (214,559 downloads)
 6. [فيلم 25/11](#) (PIN:28D0FF0B) (169,805 downloads)
 7. [Sleep for Health](#) (100,000 downloads)

2.7. Stock Footage for Free

Stock Footage for Free (<http://www.stockfootageforfree.com>) és un banc que permet la descàrrega gratuïta i il·limitada d'arxius de vídeo d'alta i mitjana qualitat produïts arreu del món. El format d'aquest material és l'estàndard americà NTSC. Té més de 358.000 usuaris enregistrats.

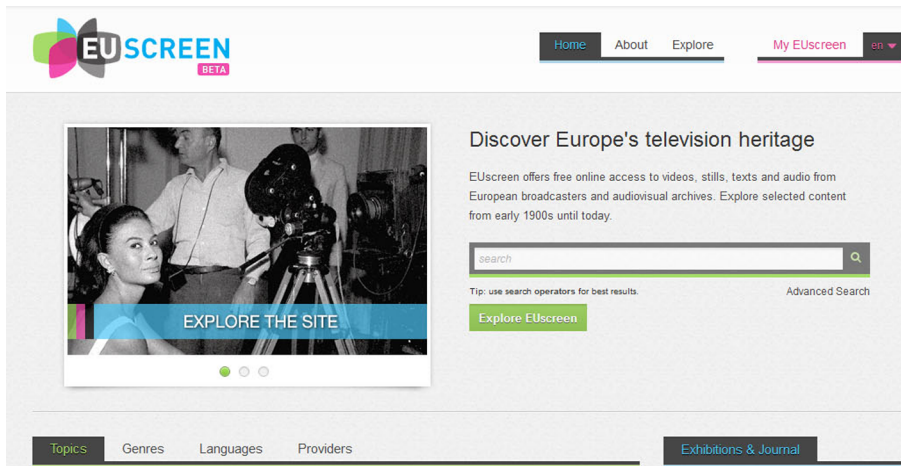
2.8. Europa Film Treasures

Des del llançament d'Europa Film Treasures (www.europafilmtreasures.es) l'any 2008 per iniciativa de Lobster Films, aquest portal té el suport del programa MEDIA de la Unió Europea, i també altres socis públics i privats. Gràcies a una xarxa d'unes trenta filmoteques europees associades, Europa Film Treasures permet visionar en temps real el patrimoni cinematogràfic europeu.

2.9. EUscreen

L'objectiu d'EUscreen (<http://www.euscreen.eu>), projecte endegat per la Unió Europea, és promoure l'ús dels continguts televisius europeus. Proporciona accés lliure a més de 30.000 vídeos i gravacions i col·labora amb Europeana, la biblioteca digital europea d'accés lliure que reuneix milions de recursos d'arxius, museus, biblioteques i col·leccions audiovisuals procedents de diverses institucions culturals dels 27 països membres de la UE.

Figura 6. Portada d'Euscreen

2.10. Youtube i Vimeo

Youtube (<http://www.youtube.com>) i Vimeo (<http://vimeo.com>) són buscadors amb molta popularitat que permeten que milers de milions d'usuaris trobin, vegin i comparteixin vídeos gratis. Ofereixen fòrums per tal que els usuaris es comuniquin arreu del món, i serveixen de plataforma de difusió per a creadors de contingut original i anunciants de qualsevol tipus. Permeten crear canals personalitzats, pujar vídeos de manera senzilla i compartir-los en altres comunitats 2.0, afegir comentaris i clicar "m'agrada", fer subscripcions, fer cerques, etc. Youtube fins i tot permet reproduir en 3D aquells vídeos que s'han concebut en aquest format, veure els subtítols i llogar pel·lícules.

3. Bancs d'àudio

Els bancs d'àudio són utilitzats sobretot per al sector creatiu (produccions audiovisuals de ficció, televisió, vídeo, multimèdia, interactius, etc.) i artístic. N'hi ha que ofereixen efectes de so, música i mostres (*samples*) lliures de drets, i n'hi ha que tenen llicències Creative Commons. Hi ha també buscadors molt potents, com el FindSounds, que cerquen webs especialitzades en recursos sonors.

3.1. Stock Music

Stock Music (<http://www.sound-ideas.com/what-is-stock-music.html>) és la divisió de descàrregues de Sound Ideas, i ofereix la possibilitat de buscar, previuualitzar, comprar i baixar música i efectes sonors lliures de drets.

3.2. Sounddogs

Des del 1997, Sounddogs (<http://www.sounddogs.com>) és un banc de so comercial que permet la descàrrega d'efectes de so, *samples* i *loops*, veus i producció musical en diferents formats (*.aiff*, *.wav* i *.mp3*). L'any 2004, Sounddogs va adquirir la biblioteca d'efectes sonors de SoundStorm, nominada diverses vegades i guanyadora d'un Oscar en la categoria de "Millor edició de so".

3.3. AudioMicro

AudioMicro (<http://es.audiomicro.com>) ofereix una col·lecció de música i efectes de so lliures de drets, i també efectes de so gratuïts per a projectes creatius. Entre els seus col·laboradors hi ha compositors guanyadors de premis Grammy.

3.4. iStockphoto (Audio)

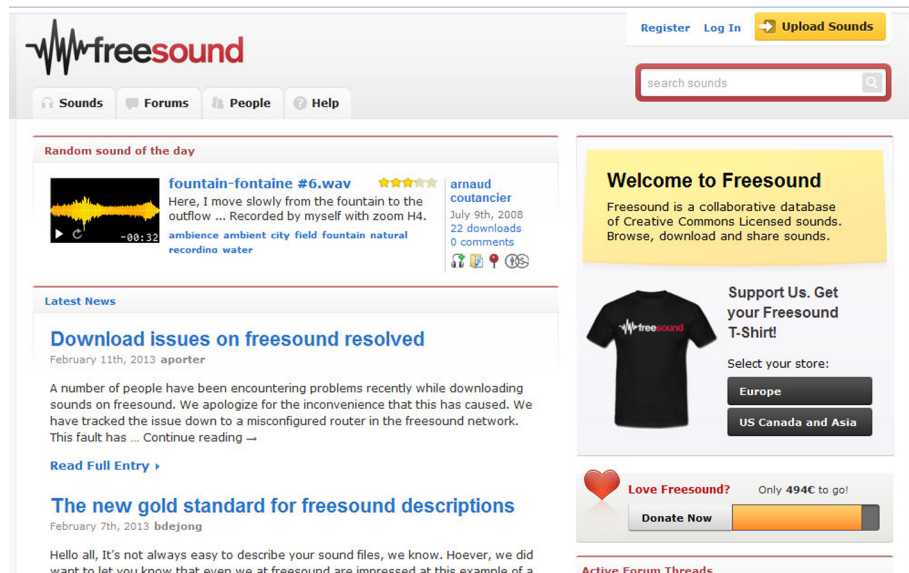
iStockphoto (Audio) (<http://www.istockphoto.com>) és un proveïdor d'imatges, arxius multimèdia i disseny sense drets d'autor. Des de fa més de deu anys tenen clients d'arreu del món, que paguen una sola vegada per utilitzar aquest tipus de recursos de manera il·limitada. Ofereix il·lustracions vectorials, vídeos, música i efectes de so, arxius Flash, i aviat també logos.

3.5. The Freesound Project

Desenvolupat pel Grup de Tecnologia Musical de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, The Freesound Project (<http://www.freesound.org>) és un repositori de mostres d'àudio amb llicència Creative Commons. En definitiva, és una comunitat que dona suport a l'intercanvi lliure i gratuït de sons, i ofereix

als usuaris la possibilitat d'afegir descripcions i etiquetes a qualsevol so de la base de dades. Gràcies a un potent motor de cerca, busca sons en funció de la seva similitud i de les relacions semàntiques que s'estableixen entre aquests a partir de les seves descripcions.

Figura 7. Portada de The Freesound Project

The screenshot shows the homepage of the Freesound project. At the top, there is a navigation bar with the Freesound logo, a search bar, and links for Register, Log In, and Upload Sounds. Below the navigation bar, there are tabs for Sounds, Forums, People, and Help. The main content area is divided into several sections:

- Random sound of the day:** A featured sound titled "fountain-fontaine #6.wav" by arnaud coutancier, recorded on July 9th, 2008. It has 22 downloads and 0 comments. The description reads: "Here, I move slowly from the fountain to the outflow ... Recorded by myself with zoom H4." The tags are "ambience ambient city field fountain natural recording water".
- Latest News:** Two news items are listed:
 - Download issues on freesound resolved:** February 11th, 2013 by aporfer. The text states: "A number of people have been encountering problems recently while downloading sounds on freesound. We apologize for the inconvenience that this has caused. We have tracked the issue down to a misconfigured router in the freesound network. This fault has ... Continue reading →"
 - The new gold standard for freesound descriptions:** February 7th, 2013 by bdejong. The text starts with: "Hello all, It's not always easy to describe your sound files, we know. However, we did want to let you know that even we at freesound are impressed at this example of a"
- Welcome to Freesound:** A yellow banner stating: "Freesound is a collaborative database of Creative Commons Licensed sounds. Browse, download and share sounds."
- Support Us. Get your Freesound T-Shirt!** A section promoting a black t-shirt with the Freesound logo. It offers two store options: "Europe" and "US Canada and Asia".
- Love Freesound?** A section with a heart icon and a "Donate Now" button, with a progress bar showing "Only 494C to go!".
- Active Forum Threads:** A section at the bottom of the main content area.

3.6. Pdsounds

El nom de Pdsounds (<http://www.pdsounds.org>) significa *public domain sounds*. Això vol dir que es tracta també d'un projecte sense ànim de lucre i lliure, en què els usuaris poden crear, capturar i compartir i descarregar sons de manera gratuïta.

4. Recursos per als mitjans de comunicació

Arreu del món, hi ha grans arxius audiovisuals que contenen produccions de ràdio i televisió. Estats Units, Gran Bretanya, França i Espanya en són bons exemples.

4.1. Cable News Network (CNN)

La Cable News Network (CNN) (<http://edition.cnn.com>) ImageSource és una biblioteca que dona accés a més de 500.000 articles que són propietat d'aquesta cadena nord-americana i els seus afiliats. Conté tant notícies com informació sobre esports, entreteniment, viatges, ciència i tecnologia. A més, ofereix el servei iReport, en què els usuaris de tot el món poden aportar imatges i vídeos de les seves àrees locals. Entre els resultats que es poden obtenir hi ha imatges, fotogrames, clips de vídeo i una fitxa descriptiva completa i minutada.

4.2. NBC Universal Archives

NBC Universal Archives (<http://www.nbcuniversalarchives.com>) és una de les empreses de radiodifusió més influents dels Estats Units. Els arxius de la National Broadcasting Company (NBC) proporcionen accés a notícies, tant històriques com d'actualitat. Contenen material audiovisual de gran valor, com noticiaris des de 1920, entrevistes a personatges des de 1948, notícies de ciència, tecnologia, política, esports, etc, des de 1952, entre d'altres recursos.

4.3. Library of Congress

Als Estats Units, la indústria de la ràdio i televisió té la participació d'un gran nombre d'institucions i, per tant, la centralització de les grans col·leccions de fons audiovisual es fa difícil. La Library of Congress (<http://www.loc.gov/index.html>) és una d'aquestes institucions i disposa d'un important patrimoni audiovisual, ja que és depositària de les còpies del registre de la propietat intel·lectual, a més de rebre importants donacions d'empreses productores. L'any 1893 inicia la seva col·lecció de cinema, i l'any 1949 la seva col·lecció de pel·lícules de televisió. Actualment, és la Motion Picture, Broadcasting and Recorded Sound Division (MBRS) la que s'encarrega de preservar el material de televisió.

4.4. British Broadcasting Corporation (BBC)

A Gran Bretanya la gestió de bona part dels arxius de televisió la du a terme la British Broadcasting Corporation (BBC) (<http://www.bbc.co.uk>). Amb vuit dècades de trajectòria, l'arxiu de la BBC conté prop d'un milió d'hores de ma-

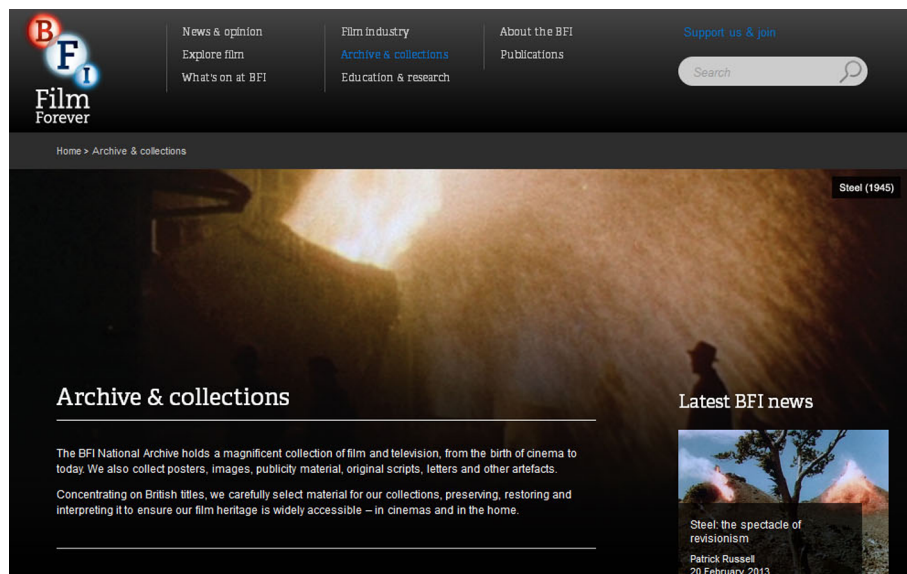
terial de televisió i ràdio. La BBC Motion Gallery és un servei professional de venda d'imatges en línia dirigit als mitjans de comunicació i productores de cinema, vídeo i televisió.

Actualment i sota una llicència d'ús pròpia basada en Creative Commons, algunes institucions públiques estan produint vídeos i posant-los a disposició del públic sota aquestes condicions. Es tracta del British Film Institute (BFI), l'Open University i la Teachers TV.

4.5. The BFI National Archive

Creat l'any 1935 com a part del British Film Institute (BFI), The BFI National Archive (<http://www.bfi.org.uk/archive-collections>) va néixer com a dipòsit nacional de pel·lícules cinematogràfiques. No va ser fins més endavant que va començar a incorporar documents televisius. Així doncs, gestiona tant fons adquirits a la BBC com donacions d'altres empreses, i constitueix l'arxiu oficial dels canals de televisió terrestre del Regne Unit. La seva base de dades en línia conté més de 800.000 títols de cinema i televisió, a més d'informació relacionada amb grups musicals, premis, festivals, etc. També disposa d'un servei per a investigadors que permet la visualització presencial i d'un servei de venda d'imatges dirigit a productores, directors i empreses que necessitin extractes de material d'arxiu.

Figura 8. Portada de The BFI National Archive

4.6. Institut National de l'Audiovisuel (INA)

Creat l'any 1974, l'Institut National de l'Audiovisuel (INA) (<http://www.ina.fr>) és considerat el centre de documents audiovisuals més gran del món. Té els drets d'explotació sobre els fons audiovisuals de totes les empreses públiques franceses de ràdio i televisió. L'Institut té l'Inathèque de France, que és el servei encarregat del dipòsit legal de la ràdio i la televisió des de l'any 1995, i del dipòsit legal dels llocs web dels mitjans de comunicació i producció audiovisual

francesos des de l'any 2006. En total conté més de 4.000.000 d'hores d'imatges i sons. D'altra banda, també té el servei Inamédiapro, dirigit a professionals del sector audiovisual i organismes institucionals, culturals i educatius. Finalment, l'INA també va dirigit al gran públic, que pot accedir a un cert nombre de documents per mitjà del pagament de petites tarifes.

4.7. Corporación Radio Televisión Española (RTVE)

Des del 1956, any d'inici de la televisió espanyola, l'arxiu de Corporación Radio Televisión Española (RTVE) (<http://www.rtve.es>) constitueix un dels fons audiovisuals més grans del nostre país. S'encarrega de la gestió de la ràdio i la televisió públiques a Espanya i conté també en dipòsit l'arxiu històric NODO. Des del 2008, any en què RTVE va remodelar el seu web, s'ha anat digitalitzant l'arxiu històric de producció pròpia, i avui ja es troba en gran part accessible, de manera gratuïta i a la carta. Els fons que conté van des de seccions de cinema i sèries de televisió, fins a col·leccions històriques especials, monogràfics sobre música, grans esdeveniments, fites esportives, etc.

5. Recursos per a l'àmbit artístic

En l'àmbit artístic, els museus, les galeries, els comissaris, els col·leccionistes, les institucions culturals i educatives i els artistes mateixos necessiten els continguts multimèdia per a dur a terme les seves activitats (exposicions, visionaments, conferències, seminaris, creació, producció, distribució, preservació, etc.). Alguns dels recursos web que contenen aquests materials s'expliquen a continuació.

5.1. Electronic Arts Intermix

Fundat l'any 1971, l'Electronic Arts Intermix (EAI) (<http://www.eai.org>) és un recurs sense ànim de lucre que promou la creació, l'exhibició, la distribució i la preservació del videoart i l'art multimèdia. Dóna suport a artistes i treballa molt estretament amb educadors, comissaris, programadors i col·leccionistes per tal que puguin adquirir aquest tipus de produccions, organitzar exposicions, etc. Conté una de les col·leccions més completes de videoart del món, que va des de mitjan anys seixanta, amb els primers treballs de figures pioneres, fins avui dia, amb obres d'art digital d'artistes emergents.

Al seu web es pot trobar un catàleg que permet fer cerques, una guia de recursos per a l'exhibició, col·lecció i preservació de l'art multimèdia (videoart, art basat en ordinadors, instal·lacions multimèdia, etc.) i un arxiu en línia que dóna accés a materials "rars" amb un alt valor històric. Per mitjà del seu servei de distribució, els museus, els col·leccionistes i les institucions culturals i artístiques poden tenir accés a aquests materials per a visionaments, exposicions i altres activitats.

Figura 9. Portada d'Electronic Arts Intermix

ELECTRONIC ARTS INTERMIX
 CATALOGUE ARTISTS SERVICES RESOURCES PUBLIC PROGRAMS ABOUT EAI CONTACT SEARCH ADVANCED SEARCH

Founded in 1971, EAI is a nonprofit resource that fosters the creation, exhibition, distribution and preservation of media art.

MERCE CUNNINGHAM
 EAI is honored to announce the distribution of selected films and videos featuring Cunningham's work, for exhibition and educational use.

Anthony Ramos:
Balloon Nose Blow-Up, 1972

David Wojnarowicz:
A Fire in My Belly (A work in progress), 1986-1987

5.2. Video Data Bank

Fundat l'any 1976 per la School of the Art Institute of Chicago (SAIC), Video Data Bank (<http://www.vdb.org>) inclou el treball multimèdia de més de 550 artistes i 5.500 títols de videoart (més de 2.500 actualment en distribució). VDB ofereix la seva col·lecció a museus, galeries, col·leccionistes, institucions culturals i educatives, biblioteques, etc., per mitjà d'un servei de distribució internacional. Entre els seus programes i activitats destaquen els destinats a la preservació de peces de videoart històriques i d'arxius analògics i digitals.

5.3. Virtual Art

Des de l'any 2007 la base de dades internacional Virtual Art (<http://www.virtualart.at>) documenta tot el que tingui a veure amb les instal·lacions digitals i interactives. Desenvolupat en col·laboració amb artistes multimèdia, investigadors i institucions, aquest recurs gratuït permet als usuaris penjar el seu propi material. A més, recull documentació, dades tècniques, interfícies, *displays* i bibliografia relacionada. Permet fer cerques per temes molt diversos relacionats amb l'art multimèdia, filtrades per "obra", "esdeveniments", "institució", "artista" i "literatura" (bibliografia).

5.4. V2_Archive

Ubicat a Rotterdam, l'Institute for the Unstable Media és un centre interdisciplinari dedicat a l'art i la tecnologia multimèdia. Les activitats del V2_ van des de les presentacions, exposicions i tallers, fins a la investigació i desenvolupament d'obres artístiques (instal·lacions interactives, realitat augmentada, etc.) en el seu laboratori multimèdia, la distribució d'aquestes obres i la gestió d'un arxiu físic i en línia. L'arxiu físic V2_Archive (<http://v2.nl/archive>) conté vídeos analògics en diversos formats (més de 750 hores), documentació sobre

obres artístiques, més de 15.000 fotografies i una important col·lecció de vídeos digitals, cintes d'àudio, CD-ROM i DVD. L'any 2010 es va iniciar la migració de tot aquest contingut al web. Aquest material està directament relacionat amb les activitats del V2_, tant actuals com retrospectives.

6. Recursos per a l'àmbit educatiu

El patrimoni audiovisual i multimèdia és una enriquidora eina de treball per al sector acadèmic, ja sigui per a les escoles, universitats i centres de formació, com per als investigadors. A continuació citem algunes fonts d'informació, tant a escala internacional com nacional.

6.1. Agregador RSS para la Comunidad Académica (ARCA)

Agregador RSS para la Comunidad Académica (ARCA) (<http://arca.rediris.es>) és un projecte creat per l'Àrea d'Audiovisuals del Servei d'Informàtica de la Universitat Carlos III de Madrid, amb l'objectiu de federar els continguts multimèdia i les emissions en temps real que ofereixen els integrants de RedIRIS, la xarxa acadèmica i d'investigació espanyola. Opera com un agregador de continguts (*feeds*), és a dir, compila tota la informació que apareix en documents *.xml* creats per les institucions adscrites a la xarxa, i la integra en una base de dades perquè els usuaris la puguin consultar. Actualment té més de 10.000 continguts multimèdia.

Figura 10. Portada del projecte ARCA

Hoy es: Miércoles, 20 Febrero 2013. Mira los actos programados para este mes.

Federación de metadatos sobre contenidos multimedia y retransmisiones programadas.

Inicio Eventos Videos/Podcast Series/Cursos Miembros Documentación RSS

Contenidos Multimedia 26963. Horas 13295.

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante
...ahora también en ARCA

Programación para hoy
20:00-22:00 Presentación del libro JOHN STUART MILL SOBRE EL VOTO Y LA PROSTITUCIÓN
Actividad en torno al 8 de marzo (Día Internacional de la Mujer).

Programación semanal

J 21	V 22	S 23	D 24	L 25	M 26	X 27
11:00	12:00	10:00		10:00	10:00	09:30 10:00 16:00

- Ciencias de la Salud (1241)**
Farmacia, Medicina, Enfermería, Fisioterapia, Logopedia, Odontología...
- Ciencias Experimentales (1519)**
Estadística, Matemáticas, Biología, Física, Química, Geología...
- Ciencias Sociales y Jurídicas (4032)**
Derecho, Economía, Pedagogía, Periodismo, Psicología, Turismo...
- Enseñanzas Técnicas (5789)**
Arquitectura, Aeronáutica, Telecomunicaciones, Informática, Industriales...
- Humanidades (5640)**
Bellas Artes, Filología Hispánica, Filosofía, Geografía, Historia...

6.2. Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado (INTEF)

Unitat del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport responsable de la integració de les TIC en les etapes educatives no universitàries. Al web de l'Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado (INTEF) (<http://www.ite.educacion.es>), es pot trobar una secció de recursos per a la comunitat educativa i una mediateca, que conté un banc d'imatges i so i un arxiu d'emissions. D'altra banda, el Centro Nacional de Información y Comunicación Educativa (CNICE) ofereix cobertura a diversos actes institucionals i produeix sèries destinades a l'àmbit educatiu. Entre aquestes sèries destaca "Mirar y ver", un paquet de recursos dirigit al professorat i alumnes d'ESO que té per objectiu l'alfabetització audiovisual i l'educació en els mitjans de comunicació.

Enllaç recomanat

Si voleu veure les produccions pròpies del CNICE, consulteu aquest enllaç: http://tv_mav.cnice.mec.es/producciones_propias.htm

6.3. Asociación de las Televisiones Educativas y Culturales Iberoamericanas (ATEI)

Creada l'any 1992 per gestionar la Televisión Educativa y Cultural Iberoamericana (TEIb), l'Asociación de las Televisiones Educativas y Culturales Iberoamericanas (ATEI) (<http://www.nci.tv>) és una organització sense ànim de lucre que contribueix al desenvolupament de l'educació i la cultura llatinoamericana mitjançant la televisió i altres tecnologies de la informació i la comunicació. La seva xarxa està formada per 121 associats de la comunitat llatinoamericana, però també dels Estats Units, Canadà o Anglaterra. Entre aquests associats hi ha organismes governamentals, ONG, universitats, centres de formació professional, centres d'estudis estrangers, canals regionals i locals de televisió oberta o per cable, públics o privats, de caràcter educatiu, científic i cultural, etc.

Val a dir que els continguts educatius i culturals que es generen s'emeten a escala internacional per mitjà de TV IP, TV terrestre, TDT, TV per cable, TV satèl·lit, circuit tancat de TV, *videostreaming* i ràdio, i també per mitjà d'una xarxa de difusió local, regional i nacional entre els països associats. Des del seu web es poden visualitzar emissions en directe i en diferit les 24 hores del dia. D'altra banda, ofereix un servei de videoteca amb més de 8.000 arxius audiovisuals d'àmbit educatiu, cultural i científic.

6.4. British Universities Film & Video Council (BUFVC)

Fundat l'any 1948, el British Universities Film & Video Council (BUFVC) (<http://bufvc.ac.uk>) és un òrgan que té per objectiu promoure la producció, l'estudi i l'ús de l'audiovisual en l'àmbit de l'educació superior i la investigació. Manté diverses bases de dades amb important documentació per a ús acadèmic: bases de dades de pel·lícules amb cobertura des de 1896, noticiaris i

revistes de cinema britànics des de 1910 a 1983, dades d'emissions de la ràdio i la televisió del país per a l'aprenentatge i l'ensenyament, directori de webs sobre imatges en moviment i so, etc.

Bibliografia

Bibliografia bàsica

Caridad, M.; Hernández, T.; Rodríguez, D.; Pérez, B. (2011). *Documentación audiovisual: nuevas tendencias en el entorno digital*. Madrid: Síntesis.

Carreras Monfort, C. i altres (2007). *Patrimoni digital: un nou mitjà al servei de les institucions culturals*. Barcelona: UOC.

Codina, L. (2011). *Recursos multimedia para la comunicación audiovisual*. Barcelona: UPF / IDEC. <http://www.lluiscodina.com/RecursosMultimediaProfesionalesV2011.pdf>

Garrand, T. (1997). *Writing for multimedia: entertainment, education, training, advertising, and the World Wide Web*. Boston (etc.): Focal Press.

Tercedor Sánchez, M. I. (2009). *Materiales multimedia para todos: inclusión y accesibilidad en educación*. Láchar: Tragacanto.

Bibliografia complementària

Codina, L. (2011). "Entender los bancos de imágenes". *El Profesional de la Información* (vol. 20, núm. 4, pàg. 417-423). <http://www.elprofesionaldelainformacion.com/contenidos/2011/julio/08.pdf>

Enllaços

AGE Fotostock: <http://www.agefotostock.com>

Agregador RSS para la Comunidad Académica (ARCA): <http://arca.rediris.es>

Asociación de las Televisiones Educativas y Culturales Iberoamericanas (ATEI): <http://www.nci.tv>

AudioMicro: <http://es.audiomicro.com>

The BFI National Archive: <http://www.bfi.org.uk/archive-collections>

British Broadcasting Corporation (BBC): <http://www.bbc.co.uk>

British Pathé: <http://www.britishpathe.com>

British Universities Film & Video Council (BUFVC): <http://bufvc.ac.uk>

Cable News Network (CNN): <http://edition.cnn.com>

Centro Nacional de Información y Comunicación Educativa (CNICE): http://tv_mav.cnice.mec.es/producciones_propias.htm

Corbis Images: <http://www.corbisimages.com>

Corbis Motion: <http://www.corbismotion.com>

Corporación Radio Televisión Española (RTVE): <http://www.rtve.es>

Dreamstime: <http://www.dreamstime.com>

easyFotostock: <http://easy.agefotostock.com/easy/castellano/easyhome01b.asp>

Electronic Arts Intermix: <http://www.eai.org>

Europa Film Treasures: <http://www.europafilmtreasures.es>

Europeana: <http://www.europeana.eu>

EUScreen: <http://www.euscreen.eu>

FindSounds: <http://www.findsounds.com>

Flickr: <http://www.flickr.com>

Focal International: <http://www.focalint.org>

Footage.net: <http://www.footage.net>

The Freesound Project: <http://www.freesound.org>

Getty Films: <http://www.gettyimages.es/footage>

Getty Images: <http://www.gettyimages.es>

Institut National de l'Audiovisuel (INA): <http://www.ina.fr>

Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado (INTEF): <http://www.ite.educacion.es>

Internet Archive: <http://archive.org>

iStockphoto: <http://www.istockphoto.com>

Library of Congress: <http://www.loc.gov/index.html>

MorgueFile: <http://www.morguefile.com>

NBCUniversal Archives: <http://www.nbcuniversalarchives.com>

Pdsounds: <http://www.pdsounds.org>

Pinterest: <http://pinterest.com>

Sounddogs: <http://www.sounddogs.com>

Stock Footage for Free: <http://www.stockfootageforfree.com>

Stock Index Online: <http://www.stockindexonline.com>

Stock Music: <http://www.sound-ideas.com/what-is-stock-music.html>

Video Data Bank: <http://www.vdb.org>

V2_Archive: <http://v2.nl/archive>

Vimeo: <http://vimeo.com>

Virtual Art: <http://www.virtualart.at>

Youtube: <http://www.youtube.com>